

ПОСЛЕДНИТЕ ПОДАТОЦИ ПОКАЖУВААТ ДЕКА ЈУЖНИТЕ ЕВРОПСКИ ЗЕМЈИ ИМААТ НАЈВИСОКА СТАПКА НА ДЕБЕЛИНА КАЈ ДЕЦАТА

WHO, 2018

Последните податоци (2015-2017) од Иницијативата за следење на детската дебелина на СЗО (COSI) покажуваат дека земјите од југот на Европа имаат највисока стапка на дебелина кај децата. Во Кипар, Грција, Италија, Малта, Сан Марино и Шпанија, приближно 1 од 5 момчиња (во опсег од 18% до 21%) се дебели. Данска, Франција, Ирска, Латвија и Норвешка се меѓу земјите со најниски стапки, во опсег од 5% до 9% кај двата пола.

И покрај севкупната висока стапка на прекумерна тежина и дебелина во земјите од јужна Европа, неколку земји забележаа опаѓање. На почетокот на објавувањето на резултатите од податоците на Европскиот конгрес за дебелина во Виена, Австрија, D-г Јоао Вреда, раководител на Европската канцеларија на СЗО за превенција и контрола на незаразни болести, Москва, Руската Федерација, забележа напредок кај земјите со највисока преваленца: "Во земјите како Италија, Португалија, Шпанија и Грција, иако стапките се високи, имаше значајно намалување, што се должи на многу важен напор што овие земји го направија во последниве години во управувањето и спречувањето на дебелината во детството".

Покрај мерењето на тежината и висината, многу земји, како дел од програмата исто така, поднесоа податоци за исхраната, како што се навиките во јадењето. Охрабрувачки, во неколку земји, три четвртини и повеќе од момчињата и девојчињата јадат овошје или секој ден или повеќето денови (4-6 дена) од неделата. Тука се опфатени Албанија, Данска, Ирска, Италија, Црна Гора, Португалија, Руската Федерација (Москва), Сан Марино и Туркменистан (податоците од Франција и други земји во Скандинавија не беа достапни овде). Децата во овие земји, помалку консумирале храна како пица, помфрит, пржени компири, хамбургери, колбаси или пите со месо, кои ги консумирале 1 до 3 дена неделно или никогаш. Другите податоци собрани од проектот вклучуваат мислење на родителите за телесната тежината на детето, како и навиките за физичка активност, иако повторно не сите од 34-те земји доставиле податоци во ова истражување.

D-г Breda ја истакна важноста на исхраната и перцепцијата на родителите за телесната тежина: "Клучно е да се зголеми трошењето на овошје и зеленчук кај децата, истовремено намалувајќи го земањето на слатки и особено шеќерите кај безалкохолните пијалаци. Исто така, е многу важно да се зголеми свеста на родителите и семејствата за проблемот со дебелината кај детето, со оглед на тоа што нашите податоци покажуваат дека многу мајки не ги препознаваат своите деца дека се со прекумерна тежина или се дебели".

Со цел да се развијат корисни политики за да се сопре дебелината, D-г Breda ја истакна улогата на следење на развојот преку собирање податоци, како што е COSI: "Нашiot систем за надгледување, кој е најголем во светот од ваков вид е одлучувачки важен бидејќи ќе обезбеди информации за големината на проблемот, неговите детерминанти и напредокот што го прават земјите. Некои од вклучените земји ги собираат овие податоци од почетокот на 2007 година и наскоро ќе биде достапна анализа со приказ на тенденцијата/трендот. Податоците се навистина корисни за креаторите на политики. За да се донесат правилни одлуки, креаторите на политики треба да ги знаат податоците на нивната земја околу дебелината на децата, и дали политиките направиле промена. Алатката за следење како што е COSI, ќе одекне со аларм, ако не ја остваруваме нашата универзална цел за намалување на стапката на детската дебелина во Европа".

Собирање податоци преку COSI

СЗО COSI, е единствен систем кој над 10 години го мери трендот за прекумерната тежина и дебелината кај децата на возраст од основно училиште. COSI вклучува преземање на стандардизирани мерења на тежината и висината на околу 250 000 деца во Европскиот регион на СЗО (на возраст од 6-9 години), обезбедувајќи национални репрезентативни податоци за земјите учеснички, како и голем регионален сет на податоци за анализа на детерминантите на детската прекумерна тежина и дебелина. Последните податоци се четвртиот круг на анализа од овој проект.

Вкупно 38 земји во Регионот учествуваа во овој круг на поднесување на податоци, при што 34 земји поднесоа податоци за прекумерна тежина и дебелина и за девојчињата и за момчињата. Меѓутоа, некои големи земји, како што се Германија и Обединетото Кралство, не учествуваат. На пример, Обединетото Кралство има свој сопствен систем за следење на дебелината кај деца на возраст од 4-5 години и од 10-11 години.

Два состаноци на мрежата на СЗО се одржаа еден по друг со изнесување на наодите на COSI во Виена, Австрија - 11-от состанок на Иницијативата на СЗО во Европа за следење на детската дебелина и 13-тата средба на Европската акциска мрежа на СЗО за намалување на маркетиншкиот притисок врз децата. И двете обезбедија можности за меѓународна размена на добри практики и искуства во насочувањето на напорите за борба против дебелината кај децата.

Септември 2018

Извор: <http://www.euro.who.int>

Подготвил: Бранка Крстев, дипл. социјален работник